

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv. III.21.001/2012/3.szám

A Kúria a dr. Fekete László ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Hadnagy Emese ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Somogy Megyei Bíróság előtt 21.P.20.323/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.507/2011/8. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes által 54. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott a felperesnek fizetendő tőkemarasztalás összegét 9.633.749 forintra és ennek 2009. december 18-tól járó kamataira leszállító részét - az első- és a másodfokú perköltségre, valamint az elsőfokú eljárási és a fellebbezési illetékre vonatkozó rendelkezésekre is kiterjedően - hatályon kívül helyezi, és a Somogy Megyei Bíróság 21.P.20.323/2009/48. számú ítéletének az elsőfokú perköltség és eljárási illeték viseléséről szóló rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint fellebbezési és 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget és térítsen meg az államnak külön felhívásra 28.700 (huszonnyolcezer-hétszáz) forint fellebbezési és 200.000 (kétszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes 2007. május 14-én közúti balesetet szenvedett, a balesetet okozó gépjármű vezetője az alperesnél rendelkezett kötelező felelősségbiztosítási szerződéssel.

A felperes a keresetében a vagyoni és nem vagyoni kárának

megtérítésére kérte az alperes kötelezését.

Az alperes a kereset jogalapját nem vitatta, az egyes kártételek mértékét azonban eltúlzottnak tartotta.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében az alperest 11.633.749 forint, valamint ezen összegnek a 2009. július 23-tól járó törvényes mértékű késedelmi kamata és 2011. július 1-jétől havi 28.292 forint járadék megfizetésére kötelezte. Az ítéletnek a folyamatos járadékra vonatkozó részét előzetesen végrehajthatónak nyilvánította és ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Az elsőfokú ítélet indokolása szerint az alperes 8.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és elmaradt jövedelem címén a baleset időpontjától az ítélethozatalig terjedő időre 1.534.550 forint megfizetésére köteles. A folyamatos kártérítési járadék tekintetében az elsőfokú bíróság az alperes által nem vitatott havi 5.800 forint gyógyszerköltségen és a 18.000 forint háztartási munka költségpótló járadékán felül 38.248 forint nettó jövedelem alapulvételével határozta meg a felperest jövedelempótló járadék címén megillető összeget, oly módon, hogy ebbe az összegbe a felperes által felvett havi 34.515 forint nettó ápolási díjat is beszámította és a két összeg különbözeteként jelentkező havi nettó 3.730 forint elmaradt jövedelmet a 16%-os személyi jövedelemadóval megnövelte.

A felperes az elsőfokú ítélet ellen benyújtott fellebbezésében a lejárt jövedelempótló járadék összegét 788.450 forinttal, a folyamatos jövedelempótló járadék 2011. július 1-jétől fizetendő összegét havi 41.508 forinttal, míg a nem vagyoni kártérítés összegét 4.000.000 forinttal kérte felemelni. Utóbb azonban fellebbezését a nem vagyoni kártérítés és a lejárt jövedelempótló járadék tekintetében visszavonta.

Az alperes a csatlakozó fellebbezésében a felperes részére megítélt nem vagyoni kártérítés összegének 6.000.000 forintra történő leszállítását és a jövedelempótló járadék tekintetében a kereset elutasítását kérte.

A másodfokú bíróság a Pf.III.20.507/2011/7. számú végzésben megállapította, hogy az elsőfokú ítélet a 11.633.749 forint tőkemarasztalásból 8.099.199 forint erejéig 2011. augusztus 23-án jogerős. A végzés indokolása szerint a felperes a csatlakozó fellebbezés kézhezvétele után a nem vagyoni kártérítés felemelése iránti fellebbezését visszavonta, miután azonban a fellebbezést nem teljes egészében vont vissza, az érinti a per főtárgyát (kártérítés megfizetése), így a csatlakozó fellebbezés nem vált hatálytalanná, hiszen a Pp. 244. §-ának (1) bekezdése csak annyiban minősíti a csatlakozó fellebbezést járulékos jellegűnek, hogy ha a fellebbezés a per főtárgyát nem érinti, a per főtárgyára vonatkozóan csatlakozó fellebbezésnek nincs helye. A másodfokú

bíróság ennek megfelelően állapította meg a részjogerő beálltát.

A másodfokú bíróság az ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezett részében részben megváltoztatva az alperest terhelő tőkemarasztalás összegét 9.633.479 forintra és annak a 2009. december 18-tól járó törvényes mértékű késedelmi kamatára leszállította, továbbá az alperest terhelő a felperesnek 2011. július 1-jétől fizetendő folyamatos kártérítési járadék havi összegét 68.167 forintra felemelte és a keresetet az ezt meghaladó részében elutasítottnak tekintette. A másodfokú ítélet indokolása szerint a felperest a balesettel összefüggő nem vagyoni hátrányok kompenzálása címén 6.000.000 forint nem vagyoni kárpótlás illeti meg. A másodfokú bíróság a 2011. július 1-jétől fizetendő folyamatos kártérítési járadékot a gyógyszerköltséggel és háztartási munka költségével növelt mértékben összesen 68.167 forintban állapította meg és az alperesnek az összesen 1.500.000 forintos részteljesítését a kamatokra elszámolta. Erre tekintettel úgy rendelkezett, hogy az alperes 2009. december 18. napjától köteles az elsőfokú ítéletben rögzített mértékű késedelmi kamat megfizetésére.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet 9.633.749 forint és ennek a 2003. (helyesen: 2009.) december 18. napjától járó kamataiban marasztaló rendelkezésének hatályon kívül helyezését és e körben az elsőfokú bíróság ítéletének a 11.633.749 forint tőke és ennek a 2009. július 23. napjától járó törvényes kamatmarasztalásról szóló rendelkezése hatályban tartását kérte. A felperes a felülvizsgálati kérelmében kiemelte, hogy a csatlakozó fellebbezés kézbesítését követően a fellebbezését a 4.000.000 forint nem vagyoni kárpótlásra vonatkozó rész tekintetében visszavonta. A másodfokú bíróság tévesen állapította meg végzésének indokolásában, hogy a csatlakozó fellebbezés nem vált hatálytalanná. A fellebbezés visszavonásával az alperesnek a nem vagyoni kártérítés leszállítására vonatkozó csatlakozó fellebbezése hatálytalanná vált és ebből következően jogszabálysértő a jogerős ítéletnek a csatlakozó fellebbezést elbíráló része. E körben a másodfokú bíróság tévesen állapította meg a Pp. 244. §-ának (1) bekezdése alapján azt, hogy a járulékos jelleg csak akkor áll fenn, ha a fellebbezés a per fő tárgyát nem érinti és a per fő tárgyára vonatkozóan csatlakozó fellebbezésnek nincs helye. A felperes jogi álláspontja szerint a csatlakozó fellebbezés „fogalmi mibenlétének teljessége” azt is jelenti, hogy a fellebbezés visszavonásával a csatlakozó fellebbezés is megdől, függetlenül attól, hogy a fél nem a „teljes” fellebbezését vonta vissza.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból

jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

A felülvizsgálati kérelmében a felperes alappal hivatkozott arra, hogy a jogerős ítéletnek a nem vagyoni kártérítés tekintetében benyújtott csatlakozó fellebbezést elbíráló része jogszabálysértő. A Pp. 253. §-ának (3) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között (247. §) változtathatja meg. A felperes a fellebbezésében - többek között - kérte a nem vagyoni kártérítés összegének felemelését, fellebbezésének ezt a részét azonban utóbb visszavonta. Erre a Pp. 241. §-ának (1) bekezdése alapján mindaddig lehetősége volt, amíg a bíróság a másodfokú határozat meghozatala céljából vissza nem vonult. Az alperesnek a nem vagyoni kártérítés leszállítására irányuló csatlakozó fellebbezése a fellebbezés visszavonása folytán - figyelemmel a Pp. 244. §-ának (3) bekezdésére - hatálytalanná vált, ezért annak elbírálása a másodfokú eljárásban jogszabálysértő volt.

Téves a másodfokú bíróságnak az elsőfokú ítélet jogerőre emelkedett részét megállapító végzése indokolásában kifejtett okfejtése a csatlakozó fellebbezés járulékos jellegéről, amely szerint a csatlakozó fellebbezés azért nem vált hatálytalanná, mert a felperes a fellebbezését nem „teljes egészében” vonta vissza. Mindenekelőtt a Kúria arra utal, hogy a fellebbezésnek nem kell az egész határozat (a teljes követelés) ellen irányulnia és a Pp. 228. §-ának (4) bekezdése lehetőséget teremt arra, hogy az ítéletnek az a része vagy rendelkezése, amely fellebbezéssel (csatlakozó fellebbezéssel) nem támadott, jogerőre emelkedjen. A Pp. 244. §-ának (3) bekezdése értelmében a fellebbezés visszavonása azzal a jogkövetkezménnyel jár, hogy a csatlakozó fellebbezés hatálytalanná válik. A csatlakozó fellebbezés járulékos jellegének egyik eleme, hogy ha a fellebbezés a per főtárgyát nem érinti, akkor erre vonatkozóan csatlakozó fellebbezésnek nincs helye. A járulékos jellegből azonban az is következik, hogy a csatlakozó fellebbezés addig hatályos, amíg az érintett rész (rendelkezés) tekintetében fellebbezés is van. Ebből következően a fellebbezés visszavonása vagy hivatalból történő elutasítása maga után vonja a csatlakozó fellebbezés hatálytalanságát. A fellebbezés visszavonása mellett a csatlakozó fellebbezés önálló elbírálására csak akkor kerülhetne sor, ha a fél részére nyitva álló fellebbezési határidő alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezést önálló fellebbezésnek kell tekintetni [Pp. 244. § (4) bekezdés], az adott esetben azonban erről nincs szó. Mindezekre tekintettel a nem vagyoni kártérítéssel kapcsolatban visszavont fellebbezés folytán a csatlakozó fellebbezés hatálytalansága ex lege bekövetkezett, így annak elbírálása a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésébe ütközött. A Kúria ezért a jogerős ítélet jogszabálysértő rendelkezését a perköltségek

viselésére vonatkozó részekre is kiterjedően a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával a Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte. Fellebbezés és csatlakozó fellebbezés hiányában nem rendelkezhetett az elsőfokú ítélet nem vagyoni kártérítés iránti keresetet elbíráló rendelkezésének helybenhagyásáról, e körben az elsőfokú ítélet rendelkezése a késedelmi kamatra is kiterjedően fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 81. §-ának (1) bekezdése, illetőleg a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett a másodfokú, valamint a felülvizsgálati eljárás költségének megfizetéséről, míg a fellebbezési és felülvizsgálati illeték viselésére vonatkozó rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2013. március 13.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Almásy Mária s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

kúriai tisztviselő
HM